

بخشنامه : به روای واحدهای مرکز استان (دیوان هیات های امنی استانها)، واحدهای علوم و تحقیقات تهران و نجف آباد،
روسای واحدهای مرکز آموزشی و سازمان سما دانشگاه آزاد اسلامی

موضوع : دستورالعمل محاسبه هزینه انصراف از تحصیل و کمک هزینه شهریه، وقفه تحصیلی، مرخصی تحصیلی
، معادلسازی دروس

ارتقاء و نگهداری کیفیت در دانشگاه آزاد اسلامی یکی از مسائل راهبردی برای بقا و توسعه خود و بلکه نظام آموزش عالی کشور است و بسترسازی آن نیازمند تکریم ارباب رجوع در همه حوزه های مأموریتی دانشگاه است. از جمله موارد مهم و قابل توجه در این نگاه، استقرار و نهادینه شدن کیفیت خدمت رسانی به دانشجویان به عنوان ولی نعمتان این سیستم است. با توجه به تشکیل کمیته شهریه در سازمان مرکزی دانشگاه برای ساماندهی و ایجاد وحدت رویه در امر شهریه به عنوان مهمترین منبع درآمدی، با برگزاری جلسات مستمر در این کمیته، بخشنامه های قبلی در حال اصلاح بوده و بخشنامه ها و دستورالعملهای لازم جدید در حال تهیه می باشد که دستورالعمل فعلی در این راستا ابلاغ می گردد.

الف : هزینه انصراف از تحصیل و کمک هزینه شهریه

الف-۱. هزینه انصراف از تحصیل، متناسب با مقطع تحصیلی و زمان انصراف از تحصیل دانشجویان،
براساس جدول ذیل محاسبه می گردد:

جدول نحوه محاسبه هزینه انصراف از تحصیل

ردیف	مقطع تحصیلی	طریقه محاسبه هزینه انصراف
۱	کاردانی، کارشناسی ناپیوسته کارشناسی ارشد ناپیوسته	(تعداد نیمسالهای ثبت نام شده _ ۴) × (نصف شهریه پایه)
۲	کارشناسی پیوسته	(تعداد نیمسالهای ثبت نام شده _ ۸) × (نصف شهریه پایه)
۳	دکتری حرفه ای (دامپیشکی)	(تعداد نیمسالهای ثبت نام شده _ ۱۲) × (نصف شهریه پایه)
۴	دکتری حرفه ای (گروه پژوهشکی)	کل شهریه پایه نیمسالهای تحصیلی باقی مانده تا اتمام دوره
۵	دکتری تخصصی	(تعداد نیمسالهای ثبت نام شده _ ۷) × (نصف شهریه پایه)
۶	دکتری تخصصی ورودی های ۹۴ به بعد	(تعداد نیمسالهای ثبت نام شده _ ۶) × (نصف شهریه پایه)
۷	دستیاری تخصصی	کل شهریه تحصیلی باقیمانده تا اتمام دوره

- ۱- چنانچه تفاضل اعداد فوق الذکر صفر یا منفی گردد دانشجو مشمول پرداخت هزینه انصراف نمی شود.
- ۲- دانشجویانی که به دلایل آموزشی (به غیر از عدم مراجعت) و یا انصباطی از دانشگاه اخراج شوند، مشمول پرداخت هزینه انصراف نمی شوند. بدینهی است شهریه پایه و متغیر نیمسالی که در آن اخراج شده اند عودت داده نمی شود.
- ۳- در صورتیکه دانشجو (به غیر از دانشجویان دکتری حرفه ای گروه پزشکی) در بدو ورود و پس از ثبت نام تا قبل از تاریخ ۳۰ مهر برای ورودی های نیمسال اول و ۳۰ بهمن ماه برای ورودی های نیمسال دوم درخواست انصراف خود را در واحد ثبت نماید مشمول هزینه انصراف نمی شود و چنانچه تا قبل از تاریخ ۳۰ آذرماه برای ورودی های نیمسال اول و ۳۱ اردیبهشت ماه برای ورودی های نیمسال دوم درخواست انصراف دهند ۵۰٪ کل شهریه پرداختی(پایه و متغیر) وصول و مابقی استرداد می شود.

تبصره ۱: دانشجویان مقطع دکتری حرفه ای (گروه پزشکی) پس از ثبت نام قطعی مشمول پرداخت هزینه انصراف می شوند که این موضوع و سایر موارد برای دانشجویان علوم پزشکی پذیرفته شده بصورت خودگردان نیز در دستورالعمل جدایانه برای رشته های پزشکی ابلاغ خواهد شد و مفاد این بخشنامه برای این دسته از دانشجویان کاربرد ندارد.

۴- در صورتیکه دانشجوی هر یک از واحد های دانشگاهی در کلیه مقاطع با آزمون و بدون آزمون به غیر از واحدهای بین الملل، برون مرزی، ظرفیت مازاد خودگردان و الکترونیکی، در حین تحصیل در همان واحد یا یکی دیگر از واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی ثبت نام نماید، در صورت ارائه گواهی ثبت نام در واحد دوم، از پرداخت هزینه انصراف معاف می شود.

۵- دانشجویانیکه به خواسته خود در مقطع کارشناسی پیوسته از ادامه تحصیل انصراف دهند و یا به هر دلیل درخواست صدور مدرک کاردادی در رشته را داشته باشد هزینه انصراف این دسته از دانشجویان مطابق ردیف ۲ جدول نحوه محاسبه هزینه انصراف از تحصیل خواهد بود.

۶- در مواردیکه دانشجو با مجوز سازمان مرکزی تغییر رشته / گرایش دهد مشمول هزینه انصراف نمی شود.

۷- دانشجویانی که نیمسال اول تحصیلی آنان مرخصی در نظر گرفته شده باشد و قبل از ثبت نام در نیمسال دوم درخواست انصراف می دهند مشمول هزینه انصراف نمی شوند. لیکن شهریه های پرداختی آنان بازگردانده نمی شود.

الف-۲. کمک هزینه شهریه

۱. با عنایت به لزوم آسیب شناسی و جلوگیری از انصراف دانشجویان به دلیل مشکلات مالی، ضروری است تمامی واحدهای دانشگاهی نسبت به توسعه بخش مشاوره بخصوص پیش از انجام تسویه حساب و پذیرش انصراف دانشجو اقدام نمایند (أخذ گزارش و تاییدیه مشاور الزامی است) و در صورتی که علت انصراف از تحصیل مشکلات مالی باشد صندوق رفاه دانشجویان واحدها و مراکز آموزشی دانشگاه وظیفه دارد به هر طریق ممکن نسبت به رفع مشکل این قبیل دانشجویان مبادرت نماید.

۲. در راستای پیشبرد و اعتلای اهداف عالی دانشگاه و ارتقاء پاسخ‌گویی در قبال مسئولیت اجتماعی دانشگاه و ایجاد انگیزه در دانشجویان گرامی و خانواده‌های محترم آنان، با عنایت به اینکه بسیاری از متقاضیان ورود به تحصیلات تكمیلی و حتی دانشجویان در حال تحصیل به دلیل مشکلات عدیده مالی و معیشتی امکان ادامه تحصیل را ندارند؛ یا مجبور به انصراف و ترک تحصیل می‌شوند که به منظور رفع این موضوع مهم، ضروری است این امر مورد توجه و آسیب سنجی بیشتری قرار گیرد. فلذًا به علل عدم استطاعت مالی برخی دانشجویان گرامی در تامین هزینه شهریه، عدم آگاهی آنان از خدمات و تسهیلات اعطایی صندوق رفاه دانشجویان، آسیب شناسی و جلوگیری از انصراف آنان، با توجه به ماهیت وجودی و فلسفه تشکیل صندوق رفاه دانشجویان و لزوم اطلاع رسانی و تبلیغات دقیق و مستمر تسهیلات اعطایی صندوق؛ واحدها، مراکز آموزشی و آموزشکده‌های سما، مکلف هستند اقدامات لازم نسبت به درج فایل معرفی و راهنمای اعطای تسهیلات صندوق رفاه دانشجویان در وب سایت واحد، صفحه ورود به سیدا یا سامانه آموزشی دانشجویان و طراحی و نصب آن به صورت اینفوگرافی و پنر در معرض دید مناسب با ابعاد مناسب جهت نصب در درب اصلی ورودی واحدها، مراکز آموزشی و آموزشکده‌های سما، معابر و میادین اصلی شهرها را انجام دهند.

۳. با توجه به اینکه میزان بدھی و مطالبات از دانشجویان و مانده بدهکاران شهریه نزد امورمالی (کد ۱۱۲۱۰۴) در صورت ترک تحصیل و عدم مراجعه دانشجویان بدهکار، فاقد هرگونه ضمانت اجرا برای وصول مطالبات فوق الذکر می‌باشد و زمینه ساز آسیب و تحمیل هزینه‌های زیادی به واحدها و مراکز آموزشی دانشگاه است؛ فلذًا لازم است ترتیبی اتخاذ شود که دانشجویان بدهکار مذکور، به صندوق رفاه دانشجویان واحد معرفی شده تا علاوه بر بهبود وضعیت مالی واحد و گردش سرمایه صندوق رفاه دانشجویان، بعلت دریافت تضامین و وثائق لازم جهت اعطای تسهیلات صندوق ضمن مرتفع شدن مشکل شهریه دانشجویان به نوعی تضمین لازم جهت وصول بدھی صورت گرفته و موجبات جلوگیری از ضرر و زیان واحدهای دانشگاهی فراهم شود. بدینهی است این موضوع نباید باعث انتقال تعهدات حوزه مالی به صندوق رفاه شود در ضمن وجود اعتبار کافی در صندوق رفاه شرط لازم انجام کار است.

ب : شهریه مخصوصی و وقفه تحصیلی

- شهریه هر نیمسال مخصوصی دانشجو معادل نصف شهریه پایه می‌باشد.
- نیمسال های مخصوصی بدون احتساب سنتوات مشمول دریافت هیچ گونه شهریه‌ای نمی‌شود.
- درصورتیکه مخصوصی دانشجو، خارج از اختیار وی بوده و بر اساس شرایط واحد دانشگاهی به وی مخصوصی اجباری داده شود، مشمول شهریه مخصوصی نمی‌گردد.
- در صورتیکه در حین تحصیل، دانشجو به هر علتی به دانشگاه مراجعه نکرده و در نیمسالهای تحصیلی ثبت نام ننماید، نیمسالهای عدم مراجعه، وقفه تحصیلی محسوب می‌شود و به شرط آنکه واحد دانشگاهی بر اساس ضوابط آموزشی و دانشجویی از جمله وضعیت نظام وظیفه و ... اجازه ثبت نام و ادامه تحصیل را به دانشجو بدهد نیمسالهای مذکور مخصوصی

بدون احتساب سنت و بدون اخذ شهریه محسوب می شود و شهریه دروس باقیمانده این دسته از دانشجویان براساس ورودی های جدید محاسبه می شود. این موضوع در خصوص دانشجویان مقطع دکتری تخصصی که در حال تکمیل پایان نامه هستند مصدق ندارد. لازم به ذکر است که هزینه تمدید پایان نامه نصف شهریه پایه می باشد.

۵- دانشجویانی که با رأی کمیته انضباطی در یک یا چند نیمسال از تحصیل تعليق شوند باید شهریه نیمسالهای محرومیت آنان همانند نیمسال مرخصی محاسبه و منظور شود.

تبصره ۲: چنانچه طبق رأی کمیته تجدیدنظر و مرکزی حکم محرومیت ملغی و یا تعليق گردد، مدت زمان محرومیت به عنوان مرخصی تحصیلی (بدون احتساب سنت و بدون اخذ شهریه) لحاظ می گردد. لازم است عدم مشکل نظام وظیفه برای دانشجویان مشمول مد نظر باشد.

پ: شهریه معادلسازی

هزینه معادلسازی برابر ۰٪ شهریه متغیر هر درس معادلسازی شده برابر آخرین تعریف زمان ورود دانشجو به دانشگاه آزاد اسلامی می باشد.

تبصره ۳: کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی از پرداخت هزینه معادل سازی معاف خواهند بود.

ت: شهریه مواد ۲۴، ۵۵

در خصوص دانشجویانی که از ماده ۵۵ در مقاطع کاردانی و کارشناسی و ماده ۲۴ در مقطع کارشناسی ارشد استفاده می کنند لازم است شهریه پایه و متغیر واحدهای اخذ شده در واحد مبدأ به همان واحد دانشگاهی و شهریه واحدهای متغیر اخذ شده در مقصد به واحد یا مرکز دانشگاهی مقصد پرداخت شود.

ث: شهریه تأخیر در ثبت نام

دانشجویان پذیرفته شده در واحد های دانشگاهی که به هر دلیلی در موعد مقرر جهت ثبت نام مراجعته ننموده باشند در صورتیکه براساس ضوابط و مقررات آموزشی ثبت نام با تأخیر آنان بلامانع باشد، تا دو نیمسال تاخیر، هزینه ای از آنان ذریافت نمی شود. لیکن پس از آن شهریه نیمسالهای عدم مراجعته به صورت مرخصی (نصف شهریه پایه) منظور می گردد.

ج: هیات نظارت

به منظور نظارت بر حسن اجرای مفاد این دستورالعمل هیات نظارت سازمان مرکزی متشکل از نمایندگان کمیته شهریه مکلف به نظارت میدانی در قالب بازرگانی دوره ای از واحدها و مراکز دانشگاهی می باشد.

ج: سایر موارد

۱. موارد مربوط به دانشجویان رشته های پزشکی که در این بخشنامه اشاره نشده است، بصورت جداگانه ابلاغ خواهد شد.
۲. این بخشنامه از زمان ابلاغ لازم الاجرا است و عطف به ما سبق نمی شود و کلیه بخشنامه های قبلی در این خصوص کان لم یکن تلقی می گردد. در ضمن دستورالعمل فعلی، جایگزین بخشنامه شماره ۳۸/۳۲۵۳۴۲ مورخ ۹۱/۱۰/۰۴ با

عنوان دستورالعمل محاسبه هزینه انصراف از تحصیل، مرخصی تحصیلی و وقفه و معادلسازی دروس و ثبت نام با تأخیر می باشد.

۳. لازم است مفاد این بخشنامه به نحو مقتضی از جمله در زمان ثبت نام، در فرم های ثبت نام تحویلی به دانشجویان به اطلاع کلیه دانشجویان رسانده شود.

۴. هرگونه ابهام و یا سوال از طریق شماره تماس دبیرخانه کمیته شهریه مستقر در دفتر برنامه و بودجه قابل پاسخگویی است (۴۷۳۵۳۶۱۲).

این بخشنامه در تاریخ ۹۶/۳/... به تایید ریاست محترم دانشگاه رسیده است و از تاریخ ابلاغ قابل اجراست و مسئولیت حسن اجرای آن بر عهده روسای واحدهای مراکز استان و روسای واحدها و مراکز دانشگاهی است.

فریادون رهنما رودپشتی
معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی و
رئیس کمیته شهریه دانشگاه